

Trakų gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo ataskaita

2022 m. išvados ir rekomendacijos

Gimnazijos veiklos įsivertinimas buvo atliktas vadovaujantis Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika (2016).

Gimnazijos veiklos įsivertinimą atliko gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo darbo grupė, patvirtinta 2022 m. rugsėjo 1 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-77. Jos nariai: Daiva Bernatavičienė, Vincenta Diugevič, Jurgita Lapuchovienė, Alina Špakauskienė, Teresa Mikonskaja, Sigita Andrulevičiūtė.

Pasirinkta sritis 2. Ugdymas(is) ir mokinių patirtys, Tema 2.2. Vadovavimas mokymuisi. Rodiklis 2.2.2. Ugdymo organizavimas. Raktiniai žodžiai: diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas.

Darbo grupės tikslas: atlikti 2022 m. gimnazijos veiklos įsivertinimą.

Uždaviniai:

- įtraukti visą gimnazijos bendruomenę į gimnazijos ugdymo(si) kokybės tobulinimą;
- nustatyti gimnazijos stiprybes, silpnybes, grėsmes ir galimybes;
- pagal gautus rezultatus pateikti rekomendacijas problemoms spręsti.

Duomenų rinkimo būdai:

- gimnazijos mokinių ir mokytojų apklausa;
- pamokų stebėjimo protokolai;
- refleksija.

Respondentai: gimnazijos mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai, administracija, 6 – 8 bei IG – IVG klasių mokiniai.

Išvados

2022 m. giluminiam (teminiam) nagrinėjimui ir tobulinimui Trakų gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo koordinavimo grupės nariai pasirinko įsivertinimo 2 srities „Ugdymasis ir mokinių patirtys“ 2.2.temą „Vadovavimas mokymuisi“, 2.2.2.rodiklį „Mokymosi organizavimas“, raktinius žodžius – **Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas**

Išvados pateiktos, palyginus 2021 m. gruodžio mėn. ir 2022 m. gruodžio mėn. atliktų mokytojų ir mokinių apklausų rezultatus, remiantis gimnazijos administracijos vykdytos ugdymo proceso stebėsenos duomenimis.

Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo koordinavimo grupė, apibendrindama 2022 m. darbą, nutarė sugrįžti prie pernai (2021 m.) giluminiam nagrinėjimui pasirinktos ugdymo(si) diferencijavimo ir individualizavimo temos, nes gimnazija 2022-2023 m. m. dalyvauja Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamame projekte „Kokybės krepšelis“, kurio vienas iš uždavinių yra tobulinti ugdymo(si) organizavimą, teikti pagalbą įvairių poreikių ir gebėjimų mokiniams. Norėta patikrinti, ar „Kokybės krepšelio“ veiklą ir priemonių taikymas turi poveikį gimnazijos ugdymo(si) kokybei. Šis sprendimas buvo priimtas 2022 m. rugpjūčio 29 d. (Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo koordinavimo grupės posėdžio protokolas Nr. 7).

Išvados

Remiantis apibendrintais mokytojų ir mokinių anketų atsakymų duomenimis, galima teigti, kad taikytos priemonės turėjo teigiamą poveikį ir padaryta ženkli pažanga – mokytojai daugiau dėmesio skiria mokymo(si) diferencijavimui, individualizavimui ir suasmeninimui. Pokytis aiškiai matomas, palyginus 2021 m. gruodžio mėn. ir 2022 m. gruodžio mėn. mokinių ir mokytojų atliktų analogiškų anketų rezultatus.

Šį konkretų pokytį rodo Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo dokumentai, t.y. Google Forms klausimynų ir kitų formų kūrimo priemone sukurtos anketos ir jų rezultatus rodančios diagramos.

- 5,5 procentais daugiau mokytojų nurodė, kad aiškindami mokiniams temas ir skirdami užduotis, atsižvelgdami į mokinių gebėjimus bei darbo tempą, leidžia jiems pasirinkti skirtingo sudėtingumo užduotis, skirtingą jų skaičių ir apimtį. 8 procentais daugiau mokytojų atsakė darantys tai dažnai.
- 15 procentų daugiau mokytojų atsakė, kad, organizuodami mokymą(si), leidžia mokiniams pasirinkti užduočių atlikimo būdus (raštu, žodžiu, savarankiškai, su draugo pagalba, naudojantis papildoma medžiaga ir priemonėmis, pvz. skaičiuotuvais, žemėlapiais, lentelėmis, žodynais ir kt.). 13,3 procentų daugiau mokytojų nurodė darantys tai dažnai.
- Net 25,1 procento padidėjo skaičius mokytojų, kurie atsakė, kad skirdami užduotis mokiniams jie atsižvelgia į mokinių skirtybes (amžiaus tarpsnio, asmeninius ir ugdymosi poreikius, interesus, gebėjimus).
- 13,5 procento padidėjo mokytojų, teigiančių, kad jie skatina mokinius keltis individualius, su jų galimybėmis, interesais ir siekiais derančius ugdymosi tikslus.
- Tačiau 22,3 procentais sumažėjo mokytojų, kurie organizuodami mokymą(si) visada arba dažnai, atsižvelgdami į mokinių poreikius ir gebėjimus taiko įvairius nenuolatinius mokinių pergrupavimo pagal jų mokymosi poreikius būdus.

- 5,7 procentais daugiau mokinių atsakė, kad mokytojai aiškindami jiems temas ir skirdami užduotis, atsižvelgdami į jų gebėjimus bei darbo tempą, leidžia jiems pasirinkti skirtingo sudėtingumo užduotis, skirtingą jų skaičių ir apimtį. 16,3 procentų daugiau mokinių atsakė, kad mokytojai tai daro dažnai.
- 4,4 procentų daugiau mokinių atsakė, kad organizuodami mokymą(si) mokytojai leidžia jiems pasirinkti užduočių atlikimo būdus (raštu, žodžiu, savarankiškai, su draugo pagalba, naudojantis papildoma medžiaga ir priemonėmis, pvz. skaičiuotuvais, žemėlapiais, lentelėmis, žodynais ir kt.). 10 procentų daugiau mokinių nurodė, kad mokytojai tai daro dažnai.
- 1 procentu padidėjo skaičius mokinių, atsakusių, kad mokytojai, skirdami užduotis mokiniams, atsižvelgia į mokinių skirtybes (amžiaus tarpsnio, asmeninius ir ugdymosi poreikius, interesus, gebėjimus). 8,8 procentai mokinių atsakė, kad mokytojai darantys tai dažnai.
- 8,4 procentais padidėjo mokinių, teigiančių, kad mokytojai, organizuodami mokymą(si) visada, atsižvelgdami į mokinių poreikius ir gebėjimus taiko įvairius nenuolatinius mokinių pergrupavimo pagal jų mokymosi poreikius būdus.
- 17,4 procento padidėjo mokinių, teigiančių, kad mokytojai, klasių vadovai skatina juos kelti individualius, su jų galimybėmis, interesais ir siekiais derančius ugdymosi tikslus.

Galima teigti, kad projekto „Kokybės krepšelis“ priemonės (mokytojų, pagalbos specialistų kvalifikacijos tobulinimo seminaras „Įvairių poreikių vaikų ugdymo problemos, iššūkiai ir galimybių įgalinimas“, aplinkų EMA ir EDUKA naudojimas ugdyme padeda mokytojams išmokyti ir įtvirtinti gebėjimus diferencijuoti ir individualizuoti ugdymo turinį.

Rekomendacijos

Pamokoje skirtingų gebėjimų mokiniams mokytojai turėtų kelti skirtingus mokymosi tikslus, skirti skirtingo sudėtingumo užduotis, siekti, kad kiekvienas mokinis pasiektų mokymosi sėkmę savo lygyje. Mokytojas nuolat turėtų sekti mokinių veiklą, įtraukti į mokymąsi kiekvieną vaiką, įvairių gebėjimų mokinius.

Kiekvieną darbą sudaryti taip, kad būtų ir lengvesnių ir sudėtingesnių užduočių. Būtina, kad būtų užduočių arba užduočių dalių, kuriose jas atliekant pakaktų tik paprasčiausių

(elementariausių) žinių taikymo. Tai darant būtina mokiniams akcentuoti tas užduotis arba užduočių dalis, įvardinti mokiniams, kad tokios (lengvesnės ir sudėtingesnės užduotys) yra.

Įvardinti mokiniams taikomus metodus, supažindinti su jų pavadinimais, kad mokiniai suprastų ir žinotų, kad jie dirba naudojant įvairius metodus bei taikant įvairias darbo formas.

Taikant bendradarbiavimo metodą turi būti numatyta jo nauda, kiekvieno mokinio įdirbis, įsitraukimas į veiklą, išnaudota pagalba draugui, numatyta atsakomybė už partnerio veiklą ir už bendrą darbą, vaidmenų paskirstymas, atsiskaitymas.

Tuo pačiu skatinti gabesnių mokinių pažangą parenkant jiems įdomesnių užduočių taikant žinių analizę bei sintezę, kūrybiškumą, loginį mąstymą.

Užduotys mokiniams turėtų būti įvairios, nesikartojančios, nemonotoniškos, žadinančios mokinių dėmesį. Paaiškinama, ką mokiniai turi išmokti, pakartoti ir atlikti. Užduotys, nurodymai ir aiškinimai kiekvienam mokiniui formuluojami aiškiai, tinkamai, suprantamai. Tokiu būdu mokytojas ir tinkamai organizuotas mokymo(si) procesas padės pagerinti vaiko pažangą.

Kiekvieną pamoką mokytojas turėtų panaudoti bent po 2-3 skirtingus metodus mokinių susidomėjimo sužadinimui, įsitraukimui į veiklas, naujo ugdymo turinio pristatymui, išėtos medžiagos pakartojimui ir įtvirtinimui.

Visas pamokas galima integruoti su bet kuriuo gimnazijoje dėstomu dalyku, taip pat karjeros specialistu, bibliotekos vedėja, psichologu. Tokios pamokos gali vykti ne tik gimnazijos teritorijoje, bet ir už jos ribų, įvairiose ugdymo erdvėse.

Pabrėžti kitų dalykų integravimą, tarpdalykinių ryšių svarbą, naudą. Būtinai įvardinti integraciją.

Taikant mokymąsi įvairiose aplinkose būtina akcentuoti tokių veiklų naudą bei prasmę, iš anksto su mokiniais aptarti mokymosi siekius ir uždavinius, kad vystant į tokią pamoką mokiniai turėtų aiškų veiksmų planą, ko išmoks ir ką turės atlikti, ką įsidėmėti, ką atsiminti. Būtina taikyti tokių užsiėmimų refleksiją (grįžtamąjį ryšį), įvardinti mokiniams, kad tai yra veikla kitokiose erdvėse.

Dalykų mokytojams ir klasių vadovams organizuoti netradicines pamokas, įvairią projektinę veiklą ir taikyti kuo įvairesnius mokymo metodus, kurie padės mokiniams veikti naujose nestandartinėse situacijose.

Išvados ir rekomendacijos aptartos metodinių grupių posėdžiuose sausio mėnesį.

Paskelbta gimnazijos internetinėje svetainėje, skyriuje „Įsivertinimas“.